

GLAS

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJU LUKU

GODINA III

BANJA LUKA, 7. oktobra 1945.

Broj 13

Maršal Tito je rekao ono što naši narodi misle

Donosimo u cijelosti članak »Politike« o izjavi Maršala Tita poljskim novinarima.

« Nekad su, u stariju Jugoslaviju, vodeći državnici, pr malo strane novinare, razgovarali sa njima, davali im izjave. Ali su te izjave uvijek bile samo akt kirozacije, lijepa riječ bez unutarnjeg značenja, oficijozna izmjena komplimentata u kole ne vjeruje ni onaj koji ih govori ni onaj ko ih sluša. Stara diplomatija imala je svoje formule, svoje fraze i držala ih se u svima prikladna, ne kazajući nikad ono što je bitno i negirajući kao vrlinu da ne kaže ono što misli ali da ono što kaže bude rečeno svčevano i, iznad svega, da se obavezuje.

U novoj Jugoslaviji već se jasno formirao jedan savsiv drukčiji način i u obraćanju našim čovjeku, našem narodu, i u obraćanju gostu sa strane, predstavniku drugih naroda. Borba koju su naši narodi vodili za slobodu i za demokratski poredak uvijek je, kao svoje glavno obilježje, imala karakter otvorenosti i nedvosmislenosti. U tome, uočeđu, utvrdio je i leži ta naša njenog uspjeha. Narodi koji su bili otvoreni i iskreni, imali su i srca otvorena, čista srca, poživjotvano i odlučno pošli su za istinom i pravom i izgovorili sebi pravo i čast da sami govore istinu i da traže da im se govori uvijek istinu.

U tome im je prvi i najbolji učitelj bio maršal Tito. On je vojnički i politički vodio naše narode, on ih je, od prvih dana, učio da se čovjek mora od kralja žrtvovati za ono što misli, i što vjeruje, on je, u odnosima prema drugim narodima i našim prijateljima, stvarao i stvorio običaj jasnih i otvorenih izjava. Maršal nije nikad saopštavao nekakvu svoju, individualnu misao. On je uvijek, sa dubokim i svestranim poznavanjem narodne istorije i narodnih potreba, u ime naroda, govorio narodnu, našu opštu misao, izražavao narodne težnje, zajedno sa narodom borio se u najtežim vremenima, kroz najteža iskušenja, za potpuno ostvarenje tih težnja.

Zato su naši narodi uže bili i danas jesu sa Maršalom, zato je Maršal bio sa njima i ostao sa njima, vjerno i postojano u dobru i zlu, narodima našim, kao što su naši narodi vjerno i postojano bili sa njim i ostali sa njim.

Mi u istinu znamo. Znaju je i naši prijatelji. Jednoga dana nie će biti svjesni i naši preostali neprijatelji, naučice i oni da Maršal govori u ime naših naroda i da je našim narodi vjerovatno u nekakvu misao, a zavadi između naroda koji su pobijedi i onoga ko ih je vodio i doveo do pobjede.

Uže je našoj javnosti objavien Maršalov razgovor sa predstavnicima poljske štampе. Novinari prijateljske zemlje postavili su pitanja od najkardinalnijeg značaja, pitanja bitna koliko za unutarnje odnose u Jugoslaviji tako i za njene odnose prema drugim narodima, prema čitavom svijetu. Ne jednostavno i značitelno pitanje, Maršal je dao jedinstveno i značajne odgovore. Bez oveštalih fraza stare, preživjele diplomatije, bez oko-

lišenja bez praznih ljubaznosti i načisto i nedvosmisleno. Maršal je rekao šta on misli, odnosno šta naši narodi misle o političko-privrednoj saradnji sa Poljsko, o misliju Slovenstva, o opozici i u Jugoslaviji, i o pitanju Trsta i Julske Krajinе.

Kada je Maršal rekao da sit odnosi između Poljske i Jugoslavije bili uvijek dobri i da su nas zajedničke patnje i trpiti u toku ovoga rata još više zbližle, da podvukao, zatim, potrebu razvijanja međusobne razmjene na ekonomskom polju i na polju kulturne aktivnosti, dajući prioritet obostrano zdravim političkim odnosima — on je rekao nešto što mora biti na srcu svakom Poljaku nove Poljske i svakom Jugoslovenu nove Jugoslavije i što imaju dobre volje i ako žele srećnu budućnost svojim zemljama.

Kada je Maršal rekao da je nemoguć imperijalizam bio iskonski i naučici nezajatelj, Slovena da je u minulom ratu postavio sebi kao ideal da da istribehi slovenske narode; da je taj isti nezajatelj, obezbjeđenje svoga uspjeha tražio u dostrukturanju neprijatelja, i — opozitijama — između poljskih, naročito srpskih i slovenskih naroda, da sit pojedine slovenske zemlje činile grčke u svojoj istoriji ali da je u njihovoj istoriji bilo i pozitivnih momenata koji ih čine pozitivnim faktorom u svijetu; da će i ono što je pozitivno u činjenju u dalju prošlost i ono što su slovenski narodi učinili u ovome ratu biti prilog ne samo procvatu Slovenstva nego i čitavog čovječanstva, jer Sloveni treba da se raduju ne samo uspjehu svake slovenske zemlje i svake druge zemlje i krilu vele zajednice slobodoljubivih naroda — Maršal je govorio iz srca svog istinskog i odlučnoga svake slovenske zemlje, govorio razumu svakog poštenog čovjeka svih slobodoljubivih zemalja i odgovorio na inzitige onih koji rube druge odnose u svijetu izmisljujući učena o, nekakvoj slovenskoj eri koja utrožava mir novim, slovenskim imperijalizmom.

Kada je Maršal rekao da se narod u Jugoslaviji jednodušno i sa najvećim poletom stavio u službu obnove i izgradnje prošle i budućeg našeg rata; da je u našoj zemlji uspostavien vječan pravedi i unutrašnji poredak u pravcu stvaranja istinske narodne demokratije, u pravcu stvaranja socijalne pravde i nacionalne ravnotežnosti — i da su te težnje na koje poziva naša nova država, postavljene tako po želi samih naših naroda, kod opozicija želi da razori tekovine narodne borbe i da tečak istorije okrene natrag protiv volje naroda — Maršal je rekao isto ono što bi rekao svaki pametan i pošten čovjek tamo gdje se u Rudniku, sa Sare, sa Velebita, sa Soče, iz Hrvatske, iz Srbije, svaki Jugosloven koji voli Jugoslaviju bez spekulacija, svaki otac koji želi da njegovo djetinje živi bolje, razumitije i srećnije nego što je on u živio.

Naizkad, kad je Maršal rekao da u pitanju Trsta i Julske Krajinе Jugoslavija neće nikad dati svoji pot-

Поднесена је Окружна листа Народног фронта за округ Бања Луку

4. o. m. podnosioci okružne liste Narodnog fronta drugovi Svetozar Bejnoviћ, tejak iz Bos. Novog, član Okružnog N. Odбора, Niko Jurinoviћ, radnik iz B. Luke, sekretar Okružnog odбора Narodnog fronta i Hasan Lankić, činovnik iz Bos. Novog član Okružnog odбора podnijeli su Okružnu izbor

noj komisiji Okružnu kandidatsku listu za округ B. Luke u sastavu savesne liste Narodnog fronta Jugoslavije za izbor narodnih poslanika za savesnu skupštinu ustavotvorne skupštine.

Kandidati za pojedine izborne sredove:

- 1) Za izborni srez Bosanski Novi:**
kandidat: Pudar Vuro-Stari, metalac, Sarajevo
zamjenik: Bejnoviћ Svetozar, tejak, Baња Лука
Kandidat koji se vezao za Okružnu listu u srezu:
kandidat: Dr. Cvetkoviћ Nikola, liječnik, Beograd
zamjenik: Pribojeviћ Mladen, gostinodar, Bos. Novi
- 2) Za izborni srez Bosanska Dubiца — Bosanska Gradiska:**
kandidat: Šinđeloviћ Boško, pučovnik JA, Ljubljana
zamjenik: Tomić Adem, trgovač, Bos. Gradiska
- 3) Za izborni srez Baња Лука, grad:**
kandidat: Kavragoviћ Osman, medlinar, Sarajevo
zamjenik: Ibević Dušan, trgovač, Sarajevo
Kandidat koji se vezao za Okružnu listu u srezu:
kandidat: Fabijanić Dr. Šimo, deka, Baња Лука
zamjenik: Radman Vinka, činovnik, Baња Лука
- 4) Za izborni srez Baња Лука srez:**
kandidat: Gajić Gojko, tejak, Baња Лука
zamjenik: Branковић Mladen, dućar, Baња Лука
Kandidat koji se vezao za Okružnu listu u srezu:
kandidat: Lipoval Josо, tejak, Buzak — banalčki srez
zamjenik: Vukadinoviћ Ivo, tejak, Derviši — banalčki srez
- 5) Za izborni srez Prijedor:**
kandidat: Komneniћ Sivo, radnik, Baња Лука
zamjenik: Klapetšević Miodo, posediak, Prijedor
Kandidat koji se vezao za Okružnu listu u srezu:
kandidat: Sređiћ Petar, tejak, Počedić
zamjenik: Vučić Miro, obuhar, Prijedor
- 6) Za izborni srez Prijavao:**
kandidat: Janковић Ljubo, tejak, Baња Лука
zamjenik: Samerićа Stevo, potčuvnik JA, Baња Лука
Kandidat koji se vezao za Okružnu listu u srezu:
kandidat: Vasevićević Božo, sveštenik, Baња Лука
zamjenik: Sankoviћ Dušan, tejak, Štrpci
- 7) Za izborni srez Kotor Varoš:**
kandidat: Pavlović Mihaljo, tejak, Kotor Varoš
zamjenik: Mazić Marjan, tejak, Buzine — Kotor Varoš
Kandidat koji se vezao za Okružnu listu u srezu:
kandidat: Kusić Mivo, zemalradnik, Palićki srez kotovarovski
zamjenik: Kisević Dimitrije, činovnik Kotor Varoš
- 8) Za izborni srez Srba — Laktani:**
kandidat: Samerićа Stevo, potčuvnik JA, Baња Лука
zamjenik: Jerkoviћ Aleksa, proto, Baња Лука
- 9) Za izborni srez Sanki Most — Piskavice:**
kandidat: Vojinoviћ Petar, pučovnik JA, Vaevo
zamjenik: Korlać Smao, radnik, Sanki Most
Kandidat koji se vezao za Okružnu listu u srezu:
kandidat: Anušić Eualod, zemalradnik, Stara Piska-C. Most
zamjenik: Klečica Petar, trgovač, Hvaljska — Počedić
- 10) Za izborni srez Ključ:**
kandidat: Komneniћ Mitar, deka, JA, Sarajevo
zamjenik: Zekoviћ Hamdić, imam — Balileviћ — Ključ
- 11) Za izborni srez Mokoyni Grad:**
kandidat: Butovan Dr. Vaso, veterinar, Sarajevo
zamjenik: Soldat Mitar, tejak, Mokoyni Grad
Kandidat koji se vezao za Okružnu listu u srezu:
kandidat: Kanai Mile, zemalradnik, Pecka — Mokoyni Grad
zamjenik: Perić Ljubo, zemalradnik, Šehović — Mokoyni Grad

pisu na rješanje kojim bi bili okrenuti i njeni nepravedni interes — on je rekao ne samo ono što bi rekao svaki borac koji je žrtvovao sebe za otadžbinu i svaki čovjek iz narodne koji je patio pod neprijateljskim tiranijom, nego i svaki pošten građanin ma koje on političko uvjerenje ispovedao i svaki pripadnik demokratskih zemalja u svijetu koje su

se sa nama zajedno borile za pobjedu naših pravde i za mogućnost istinskog razvoja svih država koje su se, i os 1941, opredjele za jedno novo, plodnosniji i srećnije doba čovječanstva.

Maršal — za jedno sa našim narodima, kao što su oni misli, šta mi mislimo o bitnim pitanjima naše današnjice. M. D.

ДЕМОКРАТСКИ ОСНОВИ НОВОГ ИЗБОРНОГ ЗАКОНА

Изборни систем, који је усвоjen за изборе народних посланика за Уставотворнио Скупштини престава логичан наставак и целину са Законом о бирачким списковима, Законом о удруженима и војборима и Законом о штатима, који је законодство руковођено основним демократским начелом обезбjeђивању могућности и права шириних народних маса да учествују и одлучују у решавању свих актуелних државних проблема.

Гласачко гласило, први пута у њеној историји преставајући и војничкој жеље и омјалани. Овим проширењем бирачког гласачког списка је задовољан и један од оних који су синосни терет борбе, а данас носе терет обнове, уздишу и право одлучивања у питањима државног живота. Изборна техника са тајношћу гласања омогућава слободно изражавање воље.

Законодавац је морао узети у обзир национални, вјерски и етнички састав, а не само да иста на целили систем сабралити постојећим објективним условима.

Пошто је Уставотворнио Скупштина на засновању на доводном систему, у којем Савезна Скупштина престава све грађане Југославије као целину, а Скупштина народа престава народе појединих земаља, то је доследно томе и изборни систем одговарао предвиђан за сваки од ових домова.

По усвојеној комбинацији кандидовање се врши по окружним листима, која за сваки изборни срез кандидују једног или више изабраних кандидата. У сваком изборном срезу мандат се додељује оној листи, која је постигла највише гласова, а са те листе оном кандидату тога среза, који је добио највише број гласова.

У овој првој фази додељивања мандата, принцип већине долази до изражаја — јер је на основу воље већине бирача у једном изборном срезу и посавиљачки мандат додељивао. Но, пошто искључиво пријемног сиво оваково додељивања мандата имаће политичке резулте, нарочито који су повезани по принципу округне, не би дошле до пријаног изражаја, то се предлажа и да се додељивање мандата окружним листима пријемног начела пропорционалности.

У колико нека окржана листа додељивања мандата по срезовима није добила сразјеран број мандата према својој изборној снази, а у односу на друге листе истог округа, додељују јој се допунски мандати од њезињих неизабраних кандидата, да би постигла ову сразјеру.

Када се узме у обзир, да изјевна кандидатура пријемног може поставити кандидатску листу и само у једном округу у долази, та да је та група у томе округу и добила број мандата сразјеран својој изборној снази, не може се бити демократичност овога изборног Закона.

Доследно разрађивање овога начела сразјерног представљања престава и предвиђено — но ни

како обавезно — постављање Са веће листе.

Савезна листа обезбјеђује само онолики број мандата тој листи, односно окружним листима у њеном саставу, који је сразјеран њеној бројчној снази у држави, а у односу на остале листе.

Савезна листа не престава ни какво представство према осталим листима, већ само обезбјеђује сразјеран број представника у Скупштини.

Оваков предвиђен систем престава идеално рјешење проблема, јер ће у будућој Савезној Скупштини бити заступљен сваки срез по кандидату, који ужива највише поверење бирача тога среза и свака појединица група биће заступљена сразјерано својој снази.

Правнио анализом овога изборног система уочила се са коликом је необјективношћу Скупштинска опозиција оспоравала овом закону демократијом, укључивши нарочито на предвиђено постављање све везане листе.

Опозиција је жељела да савезну листу изабрана са некадашњим државним листима Пере Живковића, Једитића и Стојановића, које су руковођени реакционарним највероватнија, државну листу предвиђале као обавезну, а са реалниоом већиноом гласача осигурале тој дијелу територије и судјеловања у преосталој једној територији свих мандата.

Ово неосновано употребљавање бирачеве обавезе и привилегијаса државне листе са савезном савезном листом престава крајњу неослодност.

Толуко о изборима, за Савезну Скупштини.

Изборни систем за Скупштини народа саображен је карактеру ове Скупштине, најиме представничкој дому народа свих федерацијних земаља.

Избори се одвијају по листама постављеним засебно у свакој федералној јединици, и свака од по стављених листа партишира у предвиђених 25 мандата сразјерно својој снази у мандату.

Мандатори поједине федералне земље представници су целокупног народа те земље, и стога се на њима не предвиђа везивање појединих кандидата за неке изборне области, округе и срезове. У овим изборима свака земља се третира као јединствена изборна територија и сви кандидати преставајући и заштитиљу интересе поједине федералне земље у саставу Демократске Федератије Југославије.

Овим изборним системом и изборном техником будућој Уставотворној Скупштини обезбјеђен је објективни представнички карактер, услиједило поједнако бити пријемним изборним воље и као таква ће са пуним авторитетом моћи да приступи сувереном решавању основних питања државног уређења.

Овим изборним системом и изборном техником будућој Уставотворној Скупштини обезбјеђен је објективни представнички карактер, услиједило поједнако бити пријемним изборним воље и као таква ће са пуним авторитетом моћи да приступи сувереном решавању основних питања државног уређења.

Александар Сталјин
поп. јавног гласачког

ИЗБРАН ЈЕ СРЕСКИ НАРОДНИ ОДБОР У САНСКОМ МОСТУ

На састанку Среске народне скупштине у Санском Мосту изабран је за председника Н. О. Суђуна Сава, земљорадник, за потпредседника Расим Хромалић, за секретара Милан Миљевић, за чланове: Зоран Биелановић, Мустафа Бадијевић, Едуард Анушић, Стана Кнежевић, Смајло Корлат и Милан Дирчевић.

Послије овог избора изабран је Срески народни суд и 50 присудитеља.

Narod Kozare, Drvara i Janja zahvaljuje se Maršalu Titu

Dubica, kraiem septembra.
Radnosno se primijela vijest o tome kako je dana korisno poslao darove narodima Kozare, Drvara i Janja. Prije dotoremana namirnica i otcjeđe nije se o tome znalo mnogo. Pred semu diobu narodu je saznao da će poklon stići i da će ga on sam dijeleti. Radi što bolje razdiobe i pravilnije rada, održane je sreska konferenciја članova opštinskih i seoskih odbora narodne vlasti i NOF-a gdje je izvršena raspodjela dohvaćenog materijala. Ozbrazovanje su koristile od jednog oficira, člana opštinskog odbora NOF-a i vlasti, i to komisie su po selima održavale konferenciје na kojima je sam narod predlagao kome će se dodijeljivati dobivene stvari.

Čio narod je ovaj poklon sa zadovolnošću prihvatilo i naročito je važno da se ovaj broj porodica održano biračkim listama iz stranaka. Veliko interesovanje videlo je za naročito kod starijih ljudi, kojima je bila želja imati od Tita poklon, koju će čuvati kao usmencu. Svako je htio da dobije makar i najmanju stvar zato što je ona od voljenog Maršala.

Uzrili smo se da što prije stignemo u Knežopolje da bismu srušivali podjeli Titove poklona. Činilo nam se da će to znajući poćieliti, s narodom suze radosti i naponi se sa izvova vjerom. Tito misli na nas. S nama je i rukovodila Milos Siljević, jedan od članova komisie za podjelu Titove pomoći narodima Kozare, Drvara i Janja. Poslije dvosatnog predsećanja došli smo u Guničevac — malo selo između Kozare i Prosare.

Sutradaj sjajno na brežulku u sred sela. Komisija znoši tu u sljivki selu. Sa svih strana pribiru se stanovnici sela — većinom žene. Komisie bilježi sve porodice invalida, svih boraca, djece koja su ostala bez roditelja. U tom postu učestvuju i javni borci.

Gledali smo žene, mlade i ćetire, stare i naborene, kako okupljene u grupe, pretresaju ozbiljno, domaćinski u svojim potrebama. Sve na leđima nose žito u Dubicu na meljavu. Ondje čekaju do dva dana dok imo dođu na red. Ustaše i Nijemci unište u ofanzivama sve milicije.

Poče popis. »Pazite žene, da svak dobije nešto od Titove milosće, kaže Vaška Pilipović kud su se svi pri makli malom stolu.
Grozdj Sarkon kaže da dadnu čitavo: »Dajte cipele nekom drugom varo se ne može snaćiti, veli ona. Jo vanja Matarić, pogrbljena, savršim sjedi stariću dobiva jedne opanke. »Milja Kriajić nema ništa, dajte joj opanke, doćaćuće predsjednica APZ-a. »Nisam ih nikad ni obula za vrijeme Jugoslavije, kaže Milja i briše suzu.

9 velikih sekičera dobijaju domaćini Đuro Milošević, Marko Ralić, Marko Kriajić... Svi se raduju, jer znaju: stići će one za čitavo selo, oparćit ćilim na potok, isići građu za kuće.

Āto tako i ratu i u nevoljama pošlije njeza svi su se još više zbližili, ćitavo selo je velika porodica. Za tekla se jedna mala sekičera. »Dajte jednoj drugarici da ima uspomenu od Tita, reče nako.
Dijeli se platio. Pogledamo svestredom: ko ga ne bi, trebalo Milka Blaunšć i Anda Misirać izvikaše skoro zadržati. »Tako siroćićiće! »Jest treba njih obuću — sve lične želje i potrebe ustupiti mjesto ovome. Treba obuću dječim borac. Anda Misirać se brine o ćetveroj djeci svoje sina koji je pao tu negdje na Kozari. Milka Blaunša izdrižava

troje dječje partizana Čuka. I onaj dor bi ćetiri metra platio za njih. Vaška Pilipović — starija žena ima također troje. Svi nabavljaju koliko još takve dječje imice, ćii su ćetvri pali u borbama, a maćke poginule u ofanzivama. Ženje računaju koliko je još vremena potrebno za košuljice i hoće im svima izići.

Dievioja borac invalid — Milja Vidović dobiva kaput.

Milos Milošević sedmogodišnjim dećko koš je u ratu izgubio i oca i majku, dobiva kaput. Zastavnik naše Armije koji vći voćiuo pita još jednog sav narodu: »Jeste li vi zato da pariruš Milos Milošević doćite kaput? »Jesmo!», zaoči sljivkomo. Milos se saći i na leđa nosi drugova. Nikako još nije na ovakav način dobio kaput. I to još od Tita...

DRVARCI SE PONOSE TITOVIM POKLONOM

Narod tumači ovaj poklon kao hitlođiti dio velike ljubavi koju Tito oseća za njega. Maja tr pala narodu borca pamatititi poklon kroz suze kaže: »Svako dobro doćećao duze Tito. Ovu maranju ko mi sam dobla od našeg Tita ostavirć u smrdki i reći svojim da me je tako savršim kad umreću. Stari Trinić Stvo primajuće der skida kapu i — jedva kroz stizu hito izvovara: »Hva la Ti Tito.»

Mijenjalo se mnogo careva i vladara, ali do danas niko nije narodu poslao nikakav dar. Danas su druga vremena i zato je ovako. — razgovarali dva starića. Ovakvi i sljini razgovori vode se u svakoj bialici drvarovskoj krajini. Voli Tito i ostali drave i seli šiom naše zemlje, ali oćvoni narod. Drvara, oćvone su velikim uslerama, koje su on učinio narodnom pokretu kroz protekle godine rata. Narod Drvara to oseća i umćeće to da cijeni. Najbolje je to izrazio jedan starić rekavši: »Makar la dobio samo igru, na makar i ne dobio ništa, ali samo neka san mu prišao u spisak za dar. Moće se i ćećla obrazo pogledati svakom u oćvici.

Narod Drvara je ponosan što je on poroć Kozare i Janja dobla to veliko priznanje od drugu Tita.

Komisija za raspodjelu Titova dar doćielila je sfićede kolićine i tera i razalni poklona da se podijeli narodu Drvara. Ukljućivši tu i Resar novice kao i Tiskovac sa terena sere za Grahovo, sela Driječ Bravsko i Janjile sa terena sere Petrovca. Narodnog brašna 12 vagona, nioćog brašna 2 vagona, kukuruza 50 vagona, masti 19500 kg, grška 4000 kg, marmelade 4000 kg, sekičra 785 komada, kizipovna 4 komada, ćapfina 20 kom, sekičra 80 kom, blenaca za 24 kom, platio 100 metara, ćezama 15 peri i pola vagona fuzne robe i oćkultu.

Ponović B.

U JANJU JE ZAVRŠENA PODJELA DAROVA MARŠALA TITA

Jajce, septembra.
U Janju je završena raspodjela darova koje je poslao maršal Tito. Ovi podjeli je prisustvovali pukovnik Nemani Vlatković. Tom prilikom je pukovnik Vlatković održao govor u kome je pored ostalog rekao: »Ovo je najvažniji dar. Ovo nije samo poklon nego dar ljubavi, kako naš narod kaže. Tito zna za narod Drvara i Janja, os je uvijek selija jer naške Kozare koja le dala taliko narodnih heroja.»

Po završenosti raspodjele održane su konferenciје s kojih narod Janja šalje maršalu Titu množevorne zahvale.

PRILIZI ZA IZBORNI FOND NARODNOG FRONTA JUŃOSLAVIJE

Gradski NOF Banja Luka Dinara 24.890.—, Sreski odbor NOF-a Bos. Novi Dini. 10.274.—, Sreski odbor NOF-a Prijvarod Dini. 5.600.—, Sreski odbor NOF-a Bos. Gradiska Dini. 4.620.—, Sreski odbor NOF-a Saneški Most Dini. 3.755.—, Okružna milicija Prijvorod Dini. 2.583.— Svega do sada 51.122.— Dni.

NOF bixakroćo okupira ukupno je Dni 39.667.—.

KONGRES SRBA U ZAGREBU ZNAČI KORAK DALJE U IZGRADIVANJU TITOVE JUGOSLAVIJE

Ovih dana održana je u Zagrebu ogromna politička manifestacija Srba koja, uporedo sa nedavno održanim kongresom H. R. S. S.-a, predstavila snažan izraz narodne volje i stremljenja ka bratstvu i jedinstvu Srba i Hrvatima u novoj Federalnoj Demokratskoj Republici Jugoslaviji.

Kroz čitav kongres provijeno je u duh rješivosti svih Srba u Hrvatskoj da na izboru 11. novembra izdaju komunističku i u zajednici sa braćom Hrvatima potvrde ono što je u toku zadnje 4 godine krivom borbom tako snažno podučeno, a to je velika Tova Republika Jugoslavija.

Srpski narod je kroz nekoliko zadnjih godina podlegao izdaju i rubeškima i krvavoj borbi. To su bile najvećim dijelom oslobodilačke borbe. Umjetvajući natičje od Turaka Srbu su predstavljali bedom u odbrani kulturne Evrope. Zatim je sledila borba protiv crnožutog monarhije, dok se nije rodila Versalska Jugoslavija. Srpski narod koji je za tu i takvu Jugoslaviju prosto mroženo krvi mislio je da će u njoj doći do ostvarenja osnovnih zahtjeva narodnih masa, a to je socijalna pravda i puna ravnopravnost svih naroda Jugoslavije. Međutim, narod e mislio jedno, a reakcija drugo. I dok je narod vikao »Živiti Jugoslavijac! misleći pod tim imenom slobodu i za ono nasiromanjanje, dotle je reakcija skrenula vodopadima i sovjetizam, po vili se kraljevska diktatura sa žandarima i špijunima da kroji narodu kapu, pojavilo se unjetvavanje svih naroda u Jugoslaviju, pa i srpskog. Na ta, način položaj srpskog naroda kao i ostalih naroda Jugoslavije bio je u starij Jugoslaviji sve teži.

Drugi imperialistički rat došao je kao teško i krvavo iskustvo da u svojim ratnau vijkama i u moru krvi sklopa vitahnost svih narodnih masa i da stavi na probu jedinstvenost Jugoslavije kao državne cjeline. Došlo je prokleti švanski džusman da iskoristi mržnju narodnih masa protiv centralističkog režima stare Jugoslavije, da ubaci seme razдора između Srba i Hrvata, da ubaci jezalu Pavellka koji je kao Hitlerov slugu pokušao da kvi svoju vijekovnu jedinstvu Srba i Hrvata, za Srbe postavljao se problem: bit, ili ne bit. Neizmjerno žrtve koje je srpski narod i tom periodu naše istorije podnio treba da budu za sve narode Jugoslavije vijest opomena da se

više nikada ne desi ono što se desilo: da se ne nasieda tuđina. Pod vočstvom Krcmanističke partije iz dubina narodnih mkle su nove i zdrave borbene snage koje su još ledeno podmladile i u žvot sprovela »mekovima gajeno jedinstvo naših naroda i stvorile novu i moćnu Jugoslaviju.

Srbi učesnici kongresa u Zagrebu su većinom predstavljali naših sela. To su ljudi koji su prošli kroz sveti plamen oslobodilačke borbe i čije riječi danas znače potpunu misao i potpuno dieło.

Srbi će u Hrvatskoj i nada e čuvati bratstvo i jedinstvo između Srba i Hrvata kao zenicu svoga oka. Rađeći na ovom prosviećivanju, ekonomskom i kulturnom podizanju oni će iz dana u dan učievšavati Titovu Jugoslaviju. Za jedno sa braćom Hrvatima, u svakodnevnom životu gajice poživio ideu bratstva i jedinstva i tako vaspitavaju mlade generacije. Za jedno sa čitalaj slovenskim narodima na čelu sa Sovjetskom Rusijom predstavljaju snagu bedom protiv svih pokušaja međunarodno reakcije da uzroče mir i sada su Srbi rasleći širom čitave Jugoslavije, njihov narodno jedinstvo nikada nije bilo tako dano. Narodni front kao »litička organizacija garantuje isto tako Srbima kao i Hrvatima, Slovenima, Crnogorcima i Makedoncima punu ravnopravnost nacionalno, vjersku i političku i potpuno pravo akcije u pravcu pozitivne izgradnje Demokratske Federativne Republike Jugoslavije.

Srbi koji žive na teritoriji Bosanske Krajine potpisali su svjevni svoj veliki žrtva koje su doprinijeli u ovom ratu kao i borbenog doprirenoga sru u zidali temelje nove Jugoslavije. Visoko svjevni da sve te žrtve i svi ti napori nisu bili uzaludni, već da su dati za slobodu i sreću dječice naše i bolje budućnost čitavog človečanstva, oni odshvelno podržavaju kongres Srba održan u svih daju u Zagrebu. Sledi da taj kongres bude još jedan prlog ičve za konsolidaciju naše nove Jugoslavije i bolji život naših naroda. Isto tako ne samo riječima, nego i diełima svi Srbi iz ovih krajeva, zajedno sa Hrvatima i muslimanima izdali su na izboru 11. novembra da pokazu čitavom svijetu čvstnu i snagu naše savremene političke organizacije, našeg Narodnog fronta.

B. A. Jerković

SUZBIJAJMO ŠVERCERER jer je on najveće zlo u našoj privodi

Primećuje se, da cijene najvišim brojaj artikala, a naročito životnih namirnica iz dana u dan sve više skaku. Šverceri i privredni saboteri se ne okaniju svoje protuzakonice i spekulantske prodaje potrošačkih artikala po cijenama koje su daleko iznad preispitanih cijena. Takli broj ovih artikala pada u to cijeni koju sami, po mišoi volji određuju. Ove čine najviše onaj koji su se i za vrijeme okupacije nesmetano bavili istom sšom. Njih se ni malo ne liče današnja izgradnja naše porušene zemlje, već im je stalo da za što kraće vrijeme i na što lakši način nabrabe novca. Nijma ne e stalo ni do toga što svojim švercerskim i spekulantskim poslovima otkladaju bljed od naših naših našim našim stvojeja. Ali kati mora u znat, da narod i naredna vlast neće trpiti, da se naša mlada i na zdravim osnovama postavljena privredna politika i preharna svakežta u privredi korisnoga činioica, razara u svojim crobrazilanskim i saboterskim poslovima.

Rad švercera je raznolik. Jedni nelegalno kupuju i prodaju živu švercovanu robu i razne artikle uz 160 posto, pa i više dobit. Drugi kupuju pištinom danom artikala od seljaka na veliko, jer potrošač ne može da ih kupi, pa ih potomaju u malim količinama, er-ovi danu seme u malim količinama mora da kupi životne namirnice, prodaju dvostruko skuplje. Treći u svoj radnjaui prodaju artikle za koje nemaju obimnog prava. Na pr. u čevonjicima se prodaje švercovana rakija, u pilarničima se prodaje benzin, ulje, kafa, goruči šmir. Čvrti razrezuju stovove dvostruko šire na jednostranu, prodaju odijela kojima e maksimumna cijena za po 200 i 300 dinara skuplje, i t. d.

za sljedni rad ovih privrednih sabotera i ratni spekulanta letvi su mnogom i namni potrošaci, jer ovakove slućajve se pri evliju u nadežnjim vlasti ma, t. i. Gradskom Narodnom odboru i Švrcskom sudu. Jedno treba da je svakome jasno: rad švercera i privrednih sabotera ide na štetu srpskih potrošača i naše zdravne privrede, jer ne mogu da se odzadu podnesenih prijava Švrcskom sudu u Banjoj Luci namani biru: privrava je uslijedio od strane potrošača. Za špekulante i vrede sabotere u Zakonu o suzbijanju nedopuštene spekulacije i privredne sabotaže predviđene su vrlo stroge kazne. Naime, novčana kazna do neodređenog

iznosu, kod Švrcskih privreda kazna pridružnog rada od jednog mjeseca do 10 godina, zatim konfiskacija privrednog i isobrazajnog predmetca (radnje, ili poloprivrednog zadnjašta, odnosno jednog diełja čitave imovine osuđenoga lica). Najzad, u Zakonu e predviđena i smrtina kazna.

OSUĐENI SPEKULANTI U BANJOJ LUCI

Kod Švrcskog narodnog suda u Banjoj Luci vodene su rasprave i osuđene u vremenu od 25. septembra do 5. oktobra 19 špekulanta i privrednih sabotera. Osuđeni su pekari: Žsko Hairo, Žsko Hasan i Bučo Hrasan po dva mjeseca prisilnog rada, te Đanić Sulcman na novčanu kaznu od 1.000.- Din. i Abuzadž Lutić na 3.000.- Din. novčane kazne. Oni su miješali brašno i prodavali polubičel bijeloj po cijenu bijelog (300.- Din. kg).

Mesar Begđerbegović, koji je prodavao meso po 300.- Din., kad mu je maksimumna cijena bila 26.- Din., osuđen je na 1.000.- Din. novčane kazne. Osuđeni su rilari: Vebahović Muharem (3.000.- Din.), Salih Sokol (mjesec dana zatvora); Šibić Zvonk (1.000.- Din.), Luča Jurčić (500.- Din.), Matievjević Dragica (500.- Dn.) Mimij Vojin na 200.- Din., globe ili 4 dana zatvora. Vebahović Salih je prodavao paraduž po 25.- Din., Frana Kozar, zidar, koji je prodavao cement blokima od strane narodnih vlasti, morao je do plat kazna od 500.- Din.

Čevadžević Jusufjević Mumbi i Đević Đadi prodavali su švercovanu rakiju i osuđeni su na 3.000.- i 1.000.- Din. novčane kazne. Jabečević Ivica i Krezojević Marija, gosnifikari kažnjeni su sa po 100.- Din. novčane kazne i zatvornim radom 10 ter su je otvorili bez dozvole, svoj sudbu doživio je Žeko Derviš, bakalir koš je kažnjen sa 200.- Din. globe.

Najvišju kaznu — 6.000.- Din. — morao je do plat Risto Tomić, trgovac. On je nošena odijela prodavao po 1.000.- Din. a isto novo odijelo stajalo je svega 350.- Din. Taj trgovac je rekao, nije došao do nekih osuđenih borbi naroda, nego poslao brozovno čestitku Hitleru kad su švabe ušle u Krajinu, nastavio je svojim nepoštenim poslovima i sada, režući srušno dvostruko šire na pola i zatradajući na tai način 100 posto. U svemu je osuđeno 19 špekulanta.

Pobodom četbergodnišnje smrti druga Petra Škonđrića

Sanški Most, 30. septembra. Prije 4 godine, 2. oktobra 1911. god, u krvavom okrpažu u Srbiji iz Budimskih Jarka, kao u junackom smrti, jurinjivao na nepriznata spred svojim odredom, dođo Petar Škonđrić, sin čine Sime Škonđrića iz Samine, organizator i vođa narodnog ustanka u Sanjickoj dolini i jednom diełuu Podrimce.

Njegova smrt bila je tekvak vladar za naš narod, naročito za narod sela Podrimca: Samine, Jela plivaonice, Dabra, Ten Bojbe i ostalih.

Prvih dana u i samom početku ustanka naš se narod nazivalo u teškom položaju. Sve se bilo diełlo samo jako i kuda — malo ih je znao lo. Svak je osjećao potrebu da se mora braniti i da je to jedinica spasi. Odmah je iskrsna potreba za jedinstvenim organiziranim rukovodstvom. Te želje i teške dužnosti u takvoj situaciji no želji naroda primio se drug Petar Škonđrić. Za kratko vrijeme uspio je da sređi mnoge stvari koje je trebalo vjotno sređiti, kao organizirati pravi odjak vojnih jedinica koje bi

trebale da zađu nepriznataju neki osjetni udaraci, stvornosti i naitobnjivost i smjernost kod naroda, razrištrati raspodjele dužnosti pojedinim ljudima, povesiti borbu protiv špijunaze i pljačke ita.

Prva logor tih narodnih boraca bio je smješten u Griec planini blizu sela Jelaničnovoća. Logor je bio centar u kom su se e vremena na vrijeme okupljali borci i razgovarali sa dobivanim vijestima o stanju na ovane akcije. Nakon nekoliko dana po ustanku Petar je poslao dva svoja brata Jovana Radonovića i Georgija Tutuša da ukvete vezu sa logorom u Šobotovac, a ujedno i sa Divarom u kom se nalazilo Glavni štab narodnog ustanka za Bosansku Krajinu. Tako su stigali vijesti iz oslabljenog Divara i u utrvuza za dalje rad na proširenju i rukovodnje ustankom. Ujedno su ova dvojica donijela nekoliko sanduka pušpina municije.

Poslije toga još su se vide pojanali napadi, naročito nojni, na željeznicu prugu u Sanjici, koja ide od Sanškog Mosta prema Sretnici i odavle prema Divaru i Jaku

du, Petrovom odevu bio je najvažniji zadatak; onespobnosti tu željeznicu prugu koja je neprivredno prebavljala svoje privredne; Petar je u svim akcijama diečno učestvovao. Jednom prilikom, u diešnom napadu na željeznicu kod u Sanjickoj Riječi, bio je opkoljen od strane nepriznata e velikim diełoom svog odreda i nekoliko od radnih vodova koji su udavali most. U napadu na diešnje željezničko mostu u Đabru sam je svojom životu u petrovcima i poljuduju je odlučio nepriznataeke straje, koja je kad ga je primetila sa ostalima, osuša vatru na koje se sretno izvukao s probijeđem špijakom iznad same glave. Ali on nije prepao od ničega, uvijek je hratio iz boja u boj, iz pobjede u pobjedu, a nesuspjeh nikad ga nije nanegli da kuno diełoom, sa većom udornošću pristupiti je poslu. A iz zna dia i jednog diełju, petrovcima se poljuduju, i kao nastalo, postajao se discipliniranim i borbenim, a iz njega su se svakodnevno isticali pojedini borci sa svojom hrabrošću i umješnošću u vođenju gerilске borbe. Takvi su između ostalih bili Mišaljević, Mišaljević (sada kom. Vl. K. Brigade) brata Brjikić Čedomir, Rađe i Juvbo, negov brat Mikhaljo iđ 7. cen

tembra iz okoline Divara došlo je nepredviđenih okolnosti i sistem i jedinstveni gerilski sistem. Hrabri borci pod vodstvom Petra i ostalih rukovodilaca vjerno su se prebavljali u jednoj kraja na dugu i tamavani ustanku givaju oko koje se u posljednija gerilazovima veš stekali ostuveni odlaski na prsu po volji mogi vladaviti na uobičajenu pravku u sela i lova u diełoo. Petar je svojim pođvrotvonom radom i borbom u Podrimci došao inipoluprivredni i najistaknutija linčnost na prava dana ustanka. On je znao stebti narodnu ljubav i povjerenje, u svoju ljubav prema vjemu i slobodi je zapenatio junackom smelju. Nikad narod neba moji laboratori takvog svoj sinu.

Staniš Mirić

Do 15-og oktobra prođunen je u spisratne štete.

РАД НА ОБНОВИ НАПРЕДУЈЕ

GIMNAZIJA U BANJOJ LUCI ZAVRSILA JE RAD

Konferencija daka i profesora.

Banjalučka gimnazija završila je svoj rad... Konferencija daka i profesora kojoj se prisustvovalo izaslanici ministarstva prosvjete...

Direktor gimnazije iznio je izvještaj o radu i uspjehu daka. Poljovilo je Viba, bil je i izrazio želju da se idućoj godini i ostali razredi ugledaju na ova tri razreda.

Zatim su delegati iznijeli stanje svoga razreda u učenju, disciplini, radu na kulturno prosvjetnom polju, kao i odnos daka prema nastavnicima.

Drugi Cvjetko i Braco Ljubičić govorili su o organizaciji USAOJA i o zadacima daka za vrijeme raspusta. Zatim su govorili o demokratiskim pravima omladine, koje je ona prvi put sada dobila...

U ovom slučaju Gradski odbor NF-a obnovljeno je u Bihacu lovačko udruženje... Također je ovih dana obnovljeno lovačko udruženje i u Drvaru.

Olga Popović

OBNOVLJENA SU LOVAČKA UDRUŽENJA U BIHACU I DRVARU

Na inicijativu Gradskog odbora NF-a obnovljeno je u Bihacu lovačko udruženje... Također je ovih dana obnovljeno lovačko udruženje i u Drvaru.

P. B.

OMLADINA BOS. GRADISKE SAKUPILA JE 20 TONA STAROG ŽELJEZA

Jednog novog jutra zbratimljeni srpska, hrvatska i muslimanska omladina krenula je u akciju sakupljanja starog željeza. Jedna je grupa izvela čija iz dvorišta staro željezo, a druga je išla s kolima i pokupila je za 4 sata 20.000 kg starog željeza.

Reaktivni mi izgrađujemo... Reaktivni mi sabranici...

Uspjesi naše narodne vlasti u izgradnji kuća u banjalučkom okrugu

Ma da su teškoće u gradnji kuća bile velike i raznovrsne do sada su se pokazali vidni uspjesi. Narod je u tome dobio punu pomoć svih naših vlasti. Od ministarske kredita koje je naša Savezna vlada dala za obnovu u Bosni i Hercegovini, vlada Bosne i Hercegovine dodijelila je našem okrugu 20 miliona dinara za izgradnju nastela, škola i mostova.

Na svim tim kućama nedostaju prozori, vrata i krova. Izgradnja prozora, vrata i krova nije bila dovoljna zato što je podbacio kapacitet naših pilana koje su sve, izuzev

jedne, vođene. Sada je u mnogome srećevala rad ovih pilana. Kapacitet jedne pilane na okrugu koja je na strani bio je 10 do 12 kubnih metara daska dnevno. Ove jeseni vođe su nabavile usidre kise i pilane će ponovo proizvoditi punim kapacitetom.

Broj potpuno osposobljenih kuća poroče se do sada na 630. Od toga je najviše izgrađeno u srežu Sanski Most (400 kuća), u bosansko dubičkom (250 kuća) i u prijedorskom (80 kuća). Najviše je urađeno u bosansko dubičkom srežu — u kraju gdje je najviše opustošeno — 667 kuća.

Iz spomenutih kredita izgrađuju se tri mosta preko Vrbasa. Prvi je kod Klasićina na putu za Trnjava. On nije sasvim potpuno srušen nego stradalo njegov srednji dio od mlini

raja. Kod Trnjata u blizini Banje Luke i u Karanovcu koji se nalazi na putu Banja Luka — Jajce također se podizju vrbaski mostovi.

Naša narodna vlast opsećuje veliku pažnju stvaranju uslova za pravilno prosvjetni rad. To se vidi u pripremljanju mnogih škola i dječjih domova u okrugu. U izgrađuju su dvije osnovne škole u Prijedoru, škola u Bos. Gradšić, Gromocanima, Iurskom Aćićima, Radomirovcu, Višocaninu, Suhaći, Strbama, u Turskom Selcu i u Sruškom Selcu. Više se popravljaju gimnazijske zgrade u Trnjavu i u dječjih internata u Prijedoru i Trnjavini.

Naš narod, rukovođen vlašću koju je sam birao, u izgradnji pokazuje mnogo upornosti i snalaženja uprkos svim poslieratnim teškoćama. O tome svjedoče i ovih 1.547 gotovo gotovih kuća u našem okrugu i više od 630 potpuno osposobljenih za stenovalje.

Прилози бањалучких синдиката народу Нозаре и Подгрмеча за изградњу кућа

Savez poštanskih službenika br. 1 Din. 2.400.— Savez poštanskih službenika br. 2 Din. 1.800.—; Podružnica Saveza radnika i namještenika zind. ispravne Din. 4.795.—; Podružnica Saveza rudarskih radnika Din. 38.862.—; Podružnica saveza vjgističkih radnika Din. 3.630.—; Podružnica Saveza brižnjak frizerskih radnika Din. 1.570.—; Podružnica Saveza komercijalnih radnika Din. 14.460.—; Podružnica Saveza grafičkih radnika Dinara 1.515.—; Podružnica Saveza bankarskih namještenika Din. 3.260.—; Podružnica Saveza komunalnih radnika Din. 20.475.—; Podružnica Ф. Д. «Борача» Din. 2.427.—; Podružnica Р. К. П. Д. «Учесници» Din. 6.000.—; Света Дин. 133.387.—

U Narodnoj vladi drug Lazo Krelina, a ispred Narodne fronte drug Tomo Muniza.

Na kraju je govorio drug Muniza i još jednom pozvao prisutne da daju sve od sebe za što bržu obnovu i izgradnju zemlje.

Milena Tešić

Борци и руководници 53 Дивизије дали народу Нозаре и Грмеча 357.221 Дин. за изградњу кућа

U ovoj kampanji za pomoć narodnu Kozare i Podgrmecu usla je učestva i vojska. Naši drugovi borci i rukovodnici 53. divizije sakupili su takmičenski gore navedenu sumu. Ono se odnjalo izmogu četa, bataljona i brigada. Najviše je dala 19. brigada — 151.000.—, zatim 18. brigada — 100.000.—, 11. za njeh su 14-ta, pa artillerijska brigada.

Šaljašu ovaj prilog borci i rukovodnici 53. divizije napisali su u ime narodu Kozare i Podgrmecu.

iz koga donosimo jedan izlivač: «Iznenadno velike napore i zasuje koje ste dali za vrijeme rata u borbi i poslije rata na obnovi zemlje mi vas nećemo zaboraviti. Mi nećemo zaboraviti da ste bili blizu ti koji ste za vrijeme teničko-frončinski i poslednji komad žrtva dali za borbu za slobodu...» Mi poštamo naše misli i želje našim kavežom: «Va Tita, narodna ka obnova naše zemlje i izgradnja Demokratske Federativne Republike Jugoslavije».

Дрбарчанке раде на изградњи

U obnovi zemlje, u radu za narod žene Drvara dostojno slijede put svojih drugarica boraca. Za poslednjih mesec dana one su istorijski 24 vagona razne robe i hrane za narod na jeveljanskoj stazi u Drvaru i dale 87 vagona na popravljanoj železničkoj pruge Drvar — Kijev.

Дрварчанке nisu zaboravile svoju sestavu djela u Oslodobilačkoj ratu kada su svojim organizovanim radom davale znatnu pomoć vojsci. One se spremaju da zajedničkim radom pomognu u poljskim radovima ove jeseni.

B. П.

Konferencija zanalija u Prijedoru

U Prijedoru je održana konferencija zanalija čitavog sreza. Konferenciji je otvorio drug Vaso Rajić, običar i u svojoj govoru rekao da su zanalije dužni da od sebe traže sve i daju sve što je potrebno za izgradnju i obnovu zemlje.

Zatim je izabran Upravni i nadzorni odbor. U Upravni odbor izabrani su drugovi: Ljubomir Kukavica, Vaso Rajić, Stanko Jovanović, Avdo Avdagić, Ivica Haluška, Lazar Antonević i Himija Bešević. U nadzorni odbor ušli su drugovi: Metod Dovrlet, Despot Ljupko i Edhem Sušić.

Konferenciji su prisustvovali ispred

П. ЛИДОВ:

Наставак
... код човјека треба да је све вриједно дивљанје: и лице, и одјећа, и душа, и мисли. (Чехов)
Бити комунист — значи бити одважан, храман, чистот и савјест (Мајковски)
Умри, али не даји подлашца ако не волиш (Чернишевски)
За десет Француза, ја ни једног Руса не дам (Кутузов)
Ах, кад би само околн и шлем добити могла Кренула бих одмах да отађубим Ораним
И гле, већ непријатељ узмице пред нашим пуком
Кавка је то срећа само бити храман борцем! (Гете)
«Колонко има љубави и хуманости у Дједи сумњак од Гомој» — занисје Тања оловком у свој дневник.

ТАЊА

(Издание «Правде», 1945.)

И даље: «У Отаџ» — Борба човјека за високе идеале правде, моралне чистоте, Теме «Отеља» — то је победа истинских и великих људских осјећања».

Са колико посебне, вриједне поштовања, искрености и топлине Зоја пише о онима у којима је оваплоћена горда Јучерашњица, бурна данашњица и свијетла сутрашњица — о Иљини и Стаљну.

У тим записима она је потпуна и себи досједна — са чистим мислима, кадје увијек теже ка успјеху, ка постигању највећих људских идеала.

Јуни, 1941. Последњи испити, Зоја је предала у десети разред, а рећ кроз неколико дана почиње рат. Зоја хоће да буде борац, али одлази као добровољац у Јуришину

одред.

Општа се с мајком и каже:
— Не плаши, мајо. Враћу те као херој, или ћу као херој да умрем.
И Зоја је присијела у касарну, у велику и за њу веома негодногубиву стубову собу пред велики стол за којим сједи командир одреда, Командир зоја дуго и испитивачки гледа у лице.
— Не бојиш се?
— Не бојим се.
— У шуми по ноћи бити сама, зар то тије страшно?
— Не, нимало.
— А ако те узмате Нацисти, и ако те буду мучили?
— Издржаћу...
Нјено самовјерење придобило је командира, и он је Зоју примио у одред.
И ето и окоља и племе једног борца, о чему је маштала Зоја!

17. новембра она је послала мајци посљедње писмо: «Пага мајко! Како Ти сада живиш, како си, јеси ли здрав? Мама, ако је могуће, напиши ми брзо некакво писме. Кад испљим задатку, поћи ћу у шуму у госте. Тата Зоја, а у шуму биљешкино записало је ове ријечи из «Хамлета»: «Опности, опности! И, мисли на мене. Изгуби дана са групом Комсомолаца — партизана Зоја је код села Обухова, близу Нарофоминска, прешла линију фронта на територију која је била заузета од непријатеља.
Двије седмице они су живили у шумацима, преко ноћи су испуњавали своје борбене задатке, а итеко дана су се гријали око ватре у шуми или су спаваили, лежећи на сињерији или приклонили се у збого бора. И док су дичи показивали заморност за vrijeme похода, Зоја се никуда није потужила. Она је подносила дивљана стоички и с поносом.

Završen je još jedan traktoristi kurs

U vremenu od 16 VIII do 26 IX g. održan je u Tolpau traktoristi kurs.

Ovo je bio treći traktoristi kurs u Bos. Krajini. Prvi je održan u Zavrću, a drugi u Banjoj Luci. U ovom kursu učestvovali su i predvođa i poluprivrednoškolci u Banjoj Luci.

Ovaj kurs je završilo 60 kućstava od kojih je bilo traktorista drugova 46, drugičina 6, pomoćnika traktorista drugova 5, drugičina 3.

Prema postignutim uspjehu kurseva vidi se da je kurs nemala doprinosa. Iz ovih rezultata se primjećuje da je u planirani broj drugičina završilo kurse, što najbolje svjedoči da su i naše smladinke sa sezna svjedoke da se na svim poljima rada mogu i trebaju da takmicne sa svojim drugovima s kojima su potpuno ravnopravne.

Kurs su pohađali omladinici i omladinke iz 8 srednja vanjskog okruga. Svi su se oni po završetku kurse vratili u svoje srednje, gdje ih očekuju traktoristi i plugevi da zaopnu srvače za jesenje sjetvu. Traktoristi su sreza Bos. Gradinice nastupili su na rad kod Srečke mašinsko-traktorске stanice u Tolpau.

Nastava na kursu je bila podjeljena na teoretski i praktični dio. Praktična obuka je održana u obliku predavanja i poljnih nastupa. Poznavao je diolesno sastavni motora, gdje su korisnici iznali priljake da se letavno upoznaju sa svakim dijelom motora, njegovom svrhom i radom, i tako dopune teoretsko znanje.

Kada su bila savladana osnovna pitanja prešlo se na naučavanje traktora. Taj dio je u kurseti ostao najzanimljiviji za narocitost ženskog i nepostoj. Praktično vježbe vojače kurseti su naučnici pravilno rukovoditi traktorom, naučili su da neovisnosti i postigali samostalnost i sigurnost u rukovanju mašinom. Postavljane su npraznovjerne prepreke izmehu kojih su kurseti morali da prevode traktor u svim branama i vojnoo nadržane. Na kraju su vježbali vožnju po pravoj liniji da bi se uvježbali u poljane ravne počente brazde. Dvije su kurseti naučili da obavljaju sve najteže i najpotrebije opravke traktora kao i njegovo doroveće. Za vrijeme ovih vježbi kurseti su oruđi sa 2 traktorista na sjetvu, radnje toga da ovo steceno znanje primjenju u praksi. Tu su sada iskusavali ravni kvaorovi, koje su kurseti opravljali na licu mesta. Pred kraj kurse stigli su traktoristi plugevi. Kurseti su u praktičnoj sastavljanju prvot plugeva, a ostalim 16 sastavljanju Mašinsko-traktorске stanice. Taj posao su z-

abavali sa narocitom voljom i vesnici najostrije doaslak plugeva za prapovremenu jesensku obradu zemljišta.

U toku završnih i djevoke, koji nikad nisu vidjeli traktor ili traktoristi plug, sada potpuno su sigurno rukuju tim mašinama.

Kako su bila ponosni i radosni kada je prvi ekipa od 9 traktorista sa plugevima pod njihovim rukovodstvom krenula na njivu!

Nije bilo prolaznika koji se nisu zavestno da posveta red na njih mladih traktorista — prve generacije najkvis poznavajretnih mašinstava. Svakom su zaustavali dio kosa, privlažini traktorima, ograđivali ih sa svih strana, gledali plugeve, oćevnjavali dubinu brazde i divili se kako taj sjajni celjini konj, koji se zove traktor, na rad i prerabe otvrdnu, suhu i za korovljenje levansku zemlju. Dili vidi su se i poljane i gorazdi.

To je bio velik uspjeh. Svi su u namjeri žudni toga, da stara Jugoslavija kroz 21 godinu svoje ostanika nije bila u stanju da pošalje u svoje Litveće i u drugi drugi kraj Bosne i Hercegovine bar jedan traktor, a sada doživljaju da traktor, koje su morali da vide samo kod kog bogatog Štebača, ovu njihovu zemlju.

Pred poslednjim radom i učesni kurseti su našli vremena i za kulturno-prosvjetni rad. Učitali su horске i solo rečitajice, horске pjesme i jedan pozorišni komad. Taj program su izveli na kraju kurse sa u omladinskom domu u Tolpau i korist namje postavljale Kozare.

Naša omladina, koja je u Srbija dala najveće žrtve u mirnoj i srećno se obkoni namje sjezme učestvuje sa isto toliko samoprijepora i pokrovanja i daje svoje snage na raspolaganje narodu tamo, gdje je to najpotrebije. M. B.

SJETVENA KONFERENCIJA U PRIJEDORU

U Prijedoru je održana sjetvena konferencija kojoj su prisustvovali organi Narodne vlasti i članovi Mjesnih Narodnih odbora srezova Prijedor, kao i stručnjaci za poljoprivredna pitanja. Predsjedao je o planirane sjetve, zaprežni snazi, o sjetvenim sredstvima, o sjetvenim mašinama, o godine nedostata i njihovim uzrocima. Također je predstojalo i da se angažiraju Antifašističke organizacije za izvršenje ovoga plana. Konstatovano je da neki krajevi imaju više zaprežne stoke nego što je potrebno dok nekima nedostaje. Riješeno je da se uvede uzajamno pomaganje, kao što je to bilo u toku N. O. borbe.

Zaključeno je da se prema raspoloživim sredstvima moruje izvršiti plan koji je postavljen za jesensku sjetvu. Milena Tesinčić

staju, i u tim kombinacijama kažemo da je sama rođenja i draga Sovjetska zemlja dala Žoju moćnu i nevišenu nalozovčinsku snagu. Onu ograničnu u danju snagu i neprijatelju je morao da prizna sa zaprepaštenjem.

U njemu ruke kao je podoficir Karla Bajerčara koji je bio prisutan tužnomu kome je podarjao Žoju Kosmodemjansku, komandir 332. pilotske letjelice 197. njemačke divizionije potporučnik Federer. U svojoj knjizi koje napisao je: „Mali heroj“ važnog neroda ostala je čvrsta. Oni nije znao šta je to predajanje. „Pomodružina je od žmine, rane su joj krvavile, ali nije rekla ni riječi.“ Žoja je izdahnula na vještamašinske misleći na otadžbinu i sa imenom Stalina na usnama. I u smrtnom času ona je slavila pobjedu koju se približavala.

Ovaj po izvođenju nazne trg je ostvijen i toga dana niko od stanovnika nije nizašao iz kuće bez plačanja.

Iz Norveške je došao jedan dio naših drugova

Hrv. Dubica, septembra 1945.

Pjevanici borbene pjesme našim ulicama našla je grupa uniformisanih ljudi, sa zastavama na čelu, sa mnogobrojnim parolama o Titu, Staljinu, D. F. J. i SSSR-u. Nrod je izletio iz kadija na ulicu interesujući se ko prolazi. Veselje se čita na licima stanovnika. Ali sve više i dalje je zna se mijenjati — veselje zna se mijenjati u žur. Ovi drugovi, to su oni koji su zadržali u ropstvu fašističkih drugova — i koji su bili odvećeni čak u Norvešku. Od ogromne povorke roblja koja se tada protezala u nedogled — vraća se sada sveža oko 100 ljudi. Gledajući u ovu mahur grupu naših drugova ovaško mislećim narodu je plakao. Svrđale su i muđa se navlažila pred nama od tuge gledajući ostatak od velikog

broja naših ljudi koji se vraćaju iz fašističkog pakla. Preko Lina prevrće se s plavom, njihovi pogledi žurno odgovaraju na upitne poglede mase: „Vaš, sinovi, vaše braće i oćevnici postali su žrtve fašističkog zločina, braće i sestara. Izvadj plavku obitelji se zastave i parole u obliku piramide. Masa je nestropljiva, i kad se splav izdržalo obali mnogi od gledalaca sa obale poskakale u vodu da se što prije sastanu sa milim i dragim.

Mnoge i mnoge oči i dalje su tužno plakale proklinjući proklete fašiste, a samo neke suze pretvorile su se u suze radosti.

O. Z.

JEDNA TUŽNA GODIŠNJICA

20. septembra navršila se godišnjica smrti 15 drugova i drugarica dubičkog sresa. Ustniške zvijerji su ovu omladinu odveli u zloglasni Jasenovčki logor i tamo zlostavljajući i mućili. Nakon mučenja doveli su ih u Dubicu gdje su nad njima izvršili nastrojni zločin. Poročnici su građanstvo i mlade očeve svoje omladine da svoje višesnje svoje dijete — svoje omladine. U njihovim patnjama i roditeljska bolu, uzvrale su ove zvijerji u ljudskom obliku.

Ove godine, omladina i građani svog dubičkog sresa odali su pomen palim omladincima, žrtvama zvijerskog fašizma.

Na žinom trgu, mištom izvještenja zločina, odala im je počast minutom ćutunju, a zatim je održano nekoliko kućnih govora te na kraju otpjevanje Lenjinov marš. Nakon toga krenula je povorka na groblje te im na grobove položila vijenac.

Slava palim omladincima, žrtvama zvijerskog fašizma!

O. Zubović

Državni dječiji dom u Banjoj Luci

Preko Vrbasa nalazi se dječiji dom gdje su smješteni nebrinuta dječija banluččkog okruga, oko 270 na. Zadržali su na zračnom otvorenom prostoru, u podnođu brda koja okružuju banluččku kotlinu. Dječja su smještena u četiri spavaraćice, a za one koji su doruši za školu je postojelo dvije učione. U prizemlju se nalazi blagovana, kuhinja, kupatilo i dezinfekcioni instalator. Prostranije se održavaju u čistoti, te se ovi svakodnevno čišćenja predstijaju. Za dječju se brinu ukupno dvadeset članova osoblja: vaspitačica, dva učitelja, odgojiteljica za fizikulturu itd.

Pošto su se morala smještanja dječica razne dobi i nabražbe, odgojitelj rad je u početku bio težak. U domu se nalazi 16 šeztira. 18 srednjoskolski, oko dvadeset osposod školske dobe i troe ispod tri rođine. Segriti odlaze svakodnevno na rad, te ne mogu učestvovati u dnevnom radu doma. Čim se otvori dom za šeztira smještenje ih se tamo, da im se tako posveti više pažnje. Očekuje se ras-

formiranje dječijih domova uopće, te će se dječica grupirati prema vremenjskoj dobi i nabražbi. Predvideće se da se na mjestu današnjeg dječijeg doma organizuje dom za ratnu sročadu koji će nositi naziv „Sotina“.

Odgojni rad napreduje, te dječica daju usmrene novine, priredbe, pisanje za zbirne novine itd. Prošlo školske godine je završilo 25 deže osnovnu školu. Fizikulturi odzvoj je povjeren narocito vaspitačice. Poštećuje su u velikom broju dječica, kako za nadzor tako i pri smještanju u spavaraćicama. Hrana je dobra, pitanje odjeće i obuće nije sasvim trješeno, zdravstveni nadzor se vrši redovno. To se najbolje vidi po tome, što parva zaražnih bolesti topću nije bilo, osim ljetnog laktušeg šugaš njegevala, a u toku zadnjih mjeseci nije bilo smrtnih slučajeva.

Tako se, koliko se može, pomaze dječici, od kojih su mnoga prozrijela sve uzase rasta, i rano uopznela težini života. Tim više treba uložiti čiči pomoći u svakom potrebu. J. K.

Xrane je bilo još svega za pet dana. Ovu rezervu morali su da rastežu na 15 dana, a poslednji dvopek već je bio pri kraju. Vrijeme je bilo da se vrati, ali je Žoju izgledalo da je premano učinila. Ona je odlučila da ostane i da se pribrodje do Petrovdvora. Žoja je ka zala drugovinom „Umlako je i ti, pogri nudi tamo, ali ju zato uništiti bar em desetak Nijemaca. Sa Žojom su krenula još dva druga, ali se desilo da je ona uskoro ostala sama. To ju nije zauvijek. Sama je provela dvije noći u šumi, sama krenula do Petrovdvora i tamo se prokrala u selo do vajne, ne pridržajeskoj obitelji i sama se hrabro borila protiv četivnog krada. Nijemci koji su u mišnici s bezdušnom surovošću, i u tim poslednjim časovima ona je sigurno bila zajedno sa još dragim likovima heroja i mučenika ruskog naroda!

Kao što je to zamislila — svoju školsku svešku o Iliji Murovcu: „I kad ga savladala zla sudbina, tada mu jedina zemlja ruska unije novu

doći čudovinnog prestupa Hitler: romana savuđavci su uspjehom na mjestu koja su u vezi sa Žojinim podvignom, savuđavci su grob gdje se odmarao njen prah.

I stavi slava već se diže nad tim i jedva primjetnim grobljem. Na tim o hrabroj djevotini — borbu pomisli se da usta po usta u selima oslobodjenim od fašizma. — Borba na frontu posećuju Žoju svoje stihove i svoje patnjive protiv neprijatelja. Sjećanje na juš daje ljudima nove snage. „Mi, Sovjetski ljudi, — morajemo još mnogo toga da proživimo. A kad bude teško, ja ja ponovo pročitati ovu tužnu priču u vidanju prekrasno, — naučio jele postizivanje.

Svjedoči lije Žoje Kosmodemjanske svijetlad obale ukoliko. Svojim podvignom ona se pokazala dostojnom onih o kojima je čitala, o kojima je maštala, a kod kojih se učikla životu. (Izvadak od 18. februara 1942. godine) (svjetlaci sjećanja)

Sastanak Okružnog odbora APZ-a u Banjoj Luci

Prvog oktobra održan je u Banjoj Luci, u prostorijama Gradskog odbora APZ-a, sastanak aktivističnog izvršnog sredstva našeg okruga. Na dnevnom redu bilo je izlaganje o političkoj situaciji i zadacima organizacije žena pred izbore za Ustavotvornu skupštinu. O tome su govorile Jela Bižanić i Zivanka Vicentijević.

Drugarice su se zatim kritički osvrnule na rad organizacije u prošlim izborima za Mjesne odbore. Bora Batoš iz Prilebora rekla je da je bio veliki broj žena neuvjerenih u braćke spiskove, koje su željele i došle da glasaju. »U kotvorarskom srežu kod žena je vladao velik interes za izborne, kazala je oored ostaloga Boja Petrović, iz Bos. Novog drugarice, članovi Gradskog odbora APZ-a odlazili su na sela i uvlačile žene na koji način treba da glasaju. Na sam dan izbora, pošto su same izabrale članove gradskih i partijskih dužnosti, krenule su opet u sela da nastavie sv objasnijavanu. U bosansko-hercegovinskom srežu žene su glasale 100 posto, a u srezi Laktaši 90 posto, iznosila je Smilja Batos. U pripravnom srežu žene su masovno dolazile na birališta. Bilo ih je koje svotimo nepaznjom i nedovoljnom budnošću odbora APZ-a nisu bile upisane u biračke spiskove. Jedna žena koja ima 110 godina i došla na izborno mjesto da da svoj glas, bila je veoma nezadovoljna kad je sazнала da radi te okolnosti ne može da glas. Danica Cekić iz Ključa i drugarice iz Bos. Gradišćke govore o 100 procentnom učesću muškarci na izborima za narodnu vlast. Branka Bjelić, profesor iz Banje Luke iznosila o velikom broju nepismenih žena u gradi. Što se pokazalo tek na izborima i što se u mnogome otežavalo objasnjen.

Zaključak sastanka drugarice su se složile da treba povući pouke sa posljednjih izbora. Ne smije biti niti jedne žene i malke koje neće izići na biralište za izbor poslanika za Narodnu skupštinu 11. novembra. Time ćemo još jedanput odlučno potvrditi čitavom svijetu da su naše žene i čitav narod za Demokratsku Federativnu Jugoslaviju — zemlju za kakvu su se njihovi sinovi borili. Dužnost je nastojati više objasnijavati i potpuno upoznati žene grada i sela s izbornim zakonom i svim zakonima koje je donijela Privremena skupština naroda Jugoslavije. One im moraju objasnijavati njihova prava i dužnosti, kao i činjenicu da će izbori i Skupština koji sav narod da povjerjenje, stvoriti uslove da se sprovedu u djelo svi naši zakoni, sve ono za što su se njihovi sinovi, muževi, braća i one same borile, zašto su to pravili sinovi naše domovine dali toliko žrtava.

Nedeljni statistički izvještaj Jayne Berze rada o hrvatanju radne snage

ZA VRJEME OD 21 SEPTEMBRA DO 30 SEPTEMBRA 1945. G.

U toku deset dana privlačeno je za rad: muških 8, ženskih 8, ukupno 16.

U toku deset dana pomuden rad za: muških 1, ženskih 0, ukupno 1.

U toku deset dana izvršeno posredovanje za: muških 1, ženskih 1, ukupno 2.

Koncem deset dana ostalo nezapošteno: muških 7, ženskih 7, ukupno 14.

Traže rada:
Muški: ložar 1, limar 1, električar 1, varior 1, kovač 1, cirkularist 1, stolar 3, tipograf 1, krojač 1, obućar 1, laborant 1, pekar 1, radnika u tvornici duhana 3, priv. čimovnica 4, podničar 2, trg. pomoćnik 1 i običnih radnika — na 12 para 12.
Ženske: radila 1, radnice u tvornici duhana 4, priv. čimovnica 1, čističarica 1, kuharica 1, kuć. pomoćnica 8 i običnih radnica — nadničarki 26.

vilan fiskulturni rad u Drvaru za koji vladaju obći interes.

Na skupštinu je izabrana pravica na čelu s predsjednikom drugom Ljubom Ačić, starim članom »Borca«.

U NEDELJU JE GOSTOVAO TIM 32 DIVIZIJE IZ ZAGREBA

U nedelju i ponedjeljak odmorao je u Banjoj Luci tim 32 Divizije (Zagreba) utakmicu protiv 83 Divizije i F. D. »Borca«.

Prvog dana gosti su izgubili protiv odličnog tima 83 Divizije s rezultatom 3:1 (2:0), a drugoga dana uspjeli su da tuđu ovdašnju »Borca« s rezultatom 3:1 (3:0).

Po igri »Borca« u drugom poluvremenu rezultat bi trebao biti neriješen.

Kod 32 Divizije istakli su se Šotarić, Kocelić i Čanlija, a kod drugog tima Đinić, Mastela, Novković, Jauševac i Balazetović. Sudio je dobro Ladarević.

U DRVARU JE OBNOVLJENO F. D. »BORCA«

Na inicijativu radnika i Okružnog fiskulturnog odbora obnovljeno je fiskulturno društvo »Borca«. Obnovom F. D. »Borca« omogučen je pra-

SKUPŠTINA »PREPORODA«

Obavješavaju se članovi društva »Preporoda« da će se skupština društva održati u nedelju 7. oktobra o 9 u sati u sali Narodnog kazališta. Na skupštinu će se birati uprava društva, kao i pojedine sekcije, te obavješavaju važna pitanja o radu i smieru nacama društva, da stoji ne treba bilo niko od članova da izostane.

U članstvo će se upisivati i na dan skupštine kao i kasnije. Rad društva »Preporoda« u koje se fusionisalo društvo »Gajret« i društvo »Ludacianke« je vrlo važan u novim vrilkama i zadacima, pa stoga se svi mišimo u njegovu članstvo i prisustvovati skupštini.

vrhajem. — Ostojin Jovanika, Knežica, srez Dubina.

Uzgodavuju člansku legitimaciju aprovanjavu Terzarije duhana br. 1084 proglašavam nevažećom. — Leđa Ema, Pilana 16.

Uzgodavuju ličnu kartu br. 15081 D 629 proglašavam nevažećom. — Danilovič Milija, Tankovičeva 1.

PISACE I RACUNSKKE MASINE

kuopje, prodeje popravila i zamjenjuje SHERČEHAJIĆ Banja Luka

Radionica Gajeva broj 1. — Radnja Gospodarka broj 17.

Ako će zna šta za Jozu Ravnjaka iz Žerčca koji je nestao u borbnima kod Travnika neka to javi na trgovca Osmanu Nalića (tze Janju Ravnjani) Žerčce.

OGLAS

Omladinsko fiktivno društvo »KOZARA« pri svom udruženju formira muzičku sekciju, te povoljno toga poziva drugove koji raspoložu sa bilo kakvim muzičkim instrumentima, a žele ih prodati da ih dostave u sjedište uprave društva u prostorijama Mjesnog odbora USAO-BH-a.

Oglas za »Vjesnik« i »Narodni list« primaju se svakog dana od 8-12 sati u kiosku preko puta Voinog područja.

Zastupnik novina Račibović Bilal

ISPRAVAK

U broju deset našeg lista izišao je članak povodom opravke pruge i mostova Banja Luka — Kotor Varos.

U ovom broju donosimo ispravku tozu članke, jer oni udarnici koji su tavno neuvjereni nisu upotrebi radili na izgradnji pruge. Na tom radu bili su udarnici železničari i testari, lauske direkcije Banja Luka i to sljedeći drugovi: Semida Ivan, Šuhaiček Ivan, Nazif Naprelec, Glomuček Sarvo.

ŠETŃA PO BAŃALUČKOJ PIJACI

Silazima nija velike cpenenije naše tržavnice. Spremeč svet malih prodavača pite: »Vruća sirnina, ovo pite«. Neke od njih prodaju pibnje. Ta pibnja je skuplja od normalne prodaje za 1 dinar po komadu. Ulazim u tržavnicu. Galama, guranje, glasovi sa svih strana. U zimegjuji komad tekstila, jedna žena objašnjava mi je to stara roba. Matijević je trgovina galanteije. Tu je teško: Što više znači denjiti, pa pošto bude. I seljaci su se uvježbali, pa daju podla od trgačene cibjene. Pošto je čemalj? Prodavač odgovara da stoji 50 dinara. Kratko cjenkanje i seljak plaća na čemalj 25 ili 30 dinara.

Na drugom mjestu krajom, bolni duk stoji 70 din. Ja sam mario, kao i mnogi drugi, za vrijeme »NDK« kod ove iste Drugice čekati i dolaziti da bi ispod vjezine teške skupe po platno komadaš putra za bolešno dijete, ili pak čaju mesa. Na drugom mjestu imao sam priljike da vidim kako ljubav sa tržavnice (Jadim što mu se zvanj imena) kipu je kosta grožnja po kt 10 din. Trgačima dala, u njegovoj radnji i u cijelom redu tih pijalarnica taj dan isto vrlo grožnje bilo je po 20 dinara.

Jedan drugi primjer, Gađa Vazda Mršini prodaje med. Nije to, da kažete, čisti med, preobražen, nego u komadima s livrama i voskom zajedno. Po kt 160 din, a u trgovini, u vakuumskoj stakli možete kupiti med s bonom zajedno od 1/2 kt za 85 din t, i 170 din, po kt.

Prelazim preko mostića Crkvene. Red prosjaka. Dolazim do klad na kojima seljaci dovoze u grad namirnice. Tu je obitajna šavla između pilbara i domaćina. Pravo takmičenje, koje je prije stignulu da napuste kupci. »Ma da vas ne učim, vi štita kupitke govore one u horu i tako to svaki put redovno. Prekupati podjuzi cijene na rabeu nas potrošača i seljaka koji dovoze namirnice. Nema druge nego da se nekako organizujemo mi koji kupujemo sa seljacima koji davoze hranu na našu pijacu.« Potrošnjak

Red pilbara. Breda kopri krominje, rak, luka, jaja, grožnja i t. d. Kratki reklova kojim dolazimo, mjerer voć, galama, paljanje. Na ku su i cije jeje instancije. Arij ne svugdje. Samo za sru robu kojoj se cijena zvan, a i pored toga ima na na, na jednom mjestu oraha 30 dinara, malo dala, na drugom 20 dinara po kt. Ne radi se tu o kvaliteti, nego oko muštcrinja kupiti nešto drugo, pa spazni na vr, orah, cije se odjez ima da bi trebalo, a ne gledati u cijene pilbara kod drugih, pilba kt 30 dinara. Tako je i sa svim ostalim vrticima, So, meher, vae i t. d. ne prodaju javno, nego pod tegom. Tu inekvalitacija dostiže svoj maksimum.

PRIREDBA DILETANTSKE SEKCIJE KOMUNALNIH RADNIKA U ŠANSKOM MOSTU

Nedavno je formirana diletantska sekcija pri području Komunalnih radnika u Šanskom Mostu. Iako s malim brojem članova, ta je sekcija brzo uspjela da savlada program i dala je uspješni priredbu. Interesovanje građana bilo je veliko, tako da je sala bila namunjena sat prije početka. Pored neklij manjih nedostataka priredba je zadovoljila. Dobre je izveden pozorišni prikaz: »86 misli učiniti sutra, učini danas« i »Koševlje«. Osim toga lijepo je niervalo izvorne pjesme drugarica Kurbeogović Raifa.

Prilod od Dina p.716 — isto je u korist sindikalne organizacije Šanskog Mosta. Novaković Stojanka

OMLADINSKI DOM U ZALUZANIMA

Ove nedjelje otvoren je omladinski dom u Zaluzanima kod Benja Luke. Akciju za podizanje ovog doma pokrenule su omladinke. One su sa bivšeg aerodroma dovtale drake i ciglu, učredile za dom zgrada bivšeg magazina. Na otvorenju doma omladinka je pozvala invalidke koje je zaslula cvijećem i priredila im ručak.

Dom je otvorilo klačim govorom predsjednik budzacke opštine Franjo Kačević. Na kraju je omladinka Nada zahvalnila gostima. Što su se odzvali rozuvi i došli da prisustvuju otvaranju doma. Poslije toga nastalo je narodno veselje.

Sekla Stefanović